

Söndagen före domssöndagen

Pastor Johannes Rydh

Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige

Predikan på distans, 16 november 2025

I Guds, Faderns + och Sonens och den helige Andes, namn. Amen.

Bön: Käre himmelske Fader! Vi tackar dig för att du lovat att vår Herre Jesus Kristus en dag ska komma tillbaka. Låt din helige Ande komma till oss och bevara oss i tron och hjälpa oss till en rätt vaksamhet, så att vi står beredda på domens dag. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext: Luk. 12:35–40 (2 årgången).

Jesus sade till sina lärjungar: "Spänn bältet om livet och håll lamporna brinnande. Var lika tjänare som väntar sin herre hem från bröllopfesten och som genast är redo att öppna för honom, när han kommer och knackar på. Saliga är de tjänare som Herren finner vakande när han kommer. Amen säger jag er: Han skall fästa upp sina kläder och låta dem lägga sig till bords och själv komma och betjäna dem. Kommer han under andra eller tredje nattvåken, saliga är de om han finner dem vakande. Men det förstår ni ju att om husägaren visste när tjuven kom, skulle han inte låta honom bryta sig in i sitt hus. Var också ni beredda, ty i en stund då ni inte väntar det, kommer Människo-sonen."

I slutorden i dagens evangelium har vi hört Jesus säga till oss: "Vaka därför, ty ni vet inte vilken dag eller timme han kommer. (Matt. 25:13) Härav har vi fått evangeliebokens överskrift, "Vaksamhet".

Både liknelsen om de oförståndiga jungfrurna och predikotextens liknelse om tjänarna som väntar på sin herre talar om samma sak; att vi ska vara vaksamma och vänta på vår Herres återkomst. Den dagen kan komma vid vilken tidpunkt som helst, och vi vet inte när. Ja, även självaste Sonen, som ju är allsmäktig och allvetande Gud precis liksom Fadern, har överlåtit detta beslut helt och hållet till Fadern. Han säger: "Men om den dagen eller stunden vet ingen något, inte himlens änglar, inte ens Sonen, ingen utom Fadern." (Matt. 24:36) Därför är det fåfängt att såsom svärmiska sekter försöka räkna ut ett datum när det ska ske. I sitt högmod inbillar de sig att de besitter en kunskap utöver vår egen Herres.

Nej, han ska komma oväntat, mitt i natten när vi alla är trötta och gärna skulle vilja slumra till. Jesus använder en drastisk liknelse och jämför sin härlighets återkomst med en simpel inbrottstjuv. Om vi blivit förvarnade att en tjuv hade valt ut just vårt hus och att han skulle komma på en viss tid på en bestämd natt, ja då skulle vi verkligen vara vakna och beredda, med en polispatrull i beredskap för att ta brottslingen på bar gärning. Men ingen kan vaka alla timmar, alla nätter. Beredskapen avtar. Våktaren är mindre vaksam. Så kommer tjuven i en stund när vi minst anar, och överraskar husägaren och tar ifrån honom allt det han håller kärt.

Jesus riktar denna varning inte till världens folk, som inte känner Gud, utan till kyrkan. Våra texter är hämtade från tillfällena då Jesus talade till sina lärjungar. De oförståndiga jungfrurna är inte hedningar och ateister, utan kristna som låtit sin tros låga falna och som inte har nådens olja i sina kärl. Det är en varning för att under den långa nattens väntan börja säga i sitt hjärta: "Min herre dröjer", och så andligen slumra in. Det är att sätta den här världens goda över Guds nåd och löften. Det är att försumma den dagliga andakten och bibelläsningen. Det är att börja tumma på Guds Ord och ge efter för synden. Det är att sätta det kristna livet på paus och tänka att det går att fortsätta senare. Risker är mycket stor att den människan avfaller från nåden, och kommer en dag yrvaket upptäcka att det

plötsligt är för sent. Antingen kommer döden, efter vilket det inte finns någon mer tid att omvända sig, eller så kommer domens dag oväntat även om man fortfarande är i livet.

Vi ska istället vara vaksamma och tålmodigt vänta på honom, liksom han har tålmod med oss syndare. Vi lever i nådens tid, den tid som Gud har beslutat för att ge alla möjlighet till bot och bättring, som episteln har sagt oss. Han dröjer inte att uppfylla sina löften utan vill att alla ska bli omvända.

Jesus sade: *"Spänn bältet om livet och håll lamporna brinnande."* Ordvalet påminner om hur Israels folk skulle äta det första påskalammet: *"Ni skall ha kläderna uppfästa med bältet kring höfterna och ha skor på fötterna och stav i handen. Och ni skall äta det snabbt."* (2 Mos. 12:11) Folket skulle vara beredda på att när som helst bryta upp och lämna Egypten. På samma sätt ska vi i våra liv vara beredda att när som helst lämna det andliga Egypten bakom oss och vandra in i det utlovade heliga landet.

Vaksamhet är att hålla trons låga brinnande. Det är att flitigt bedja, läsa sin bibel och besöka gudstjänsten. Det är att leva i sitt dop och dränka den gamla människan i den dagliga omvändelsen. Det är att kämpa mot synden, och när vi ibland misslyckas, då synden ännu bor i oss, inte ger efter och låter den få fäste i våra liv, utan istället vänder tillbaka till vårt dop. Det är att ta emot Guds kärlek och förlåtelse, och inte låta något stå i vägen för hans nåd. Det är att troget utföra sin uppgift, vad den än är. De som lever så är som tjänarna som väntar på sin herre och genast är redo att öppna för honom. *"Saliga är de"*, säger Jesus. De ska få gå in i glädjens rike.

Hur får vi då denna vaksamhet? Är det genom att vi anstränger oss extra mycket? Är det att vi helgar oss med goda gärningar? Nej. Allt sådant, som bygger på oss själva och på vad vi kan åstadkomma, gör oss inte heliga eller vaksamma. Av oss själva kan vi inte vakna upp ur syndens slumrande och omvända oss, inte vaka och troget utföra vår uppgift, inte tålmodigt vänta på Herrens återkomst. Om utgången baserades på våra krafter skulle vi alla väckas abrupt av basunstötarna, och bli ställda på Jesu vänstra sida tillsammans med illgärningsmän och förbrytare. Det är bara vad vi förtjänar.

Men nu har Gud i sin kärlek upprättat oss med sin nåd. Genom Kristi fullkomliga lydnad och lidande har han vunnit seger, så att vi får förlåtelse för alla våra synder och inte längre tillräknas dem inför domaren, och istället får hans fläckfria rättfärdighet som vår egen. Paulus skriver: *"Gud var i Kristus och försonade världen med sig själv. Han tillräknade inte människorna deras överträdelser."* (2 Kor. 5:19)

Så är evangeliet om Jesus Kristus, om hans död och uppståndelse, det som gör oss heliga. En rätt vaksamhet kommer av tron, och tron kommer som en Guds gåva genom ordet och sakramenten. När vi tar emot detta vänds våra hjärtan om till Gud, så att vi inte längre räds domen utan längtar efter dagen då han kommer tillbaka. Då brinner våra lampor med nådens olja. Då är vi rätt beredda att möta vår Herre och Frälsare.

Amen.

Bön: Herre Jesus Kristus, du som är domare över levande och döda. Vi ber dig av hjärtat: När du kommer på himlens skyar med stor kraft och härlighet och alla heliga änglar med dig till att döma alla folk, var och en efter hans gärningar; låt oss då genom din helige Ande bli frikända för din nåds och försonings skull. Gör så att vi inte fångas av detta livets många omsorger och lockelser. Hjälp oss att vaka, bedja och strida, trogna den uppgift du givit oss, så att vi med glädje kan höra din röst och stå upp till ditt möte. Hjälp oss att lita på ditt löfte att inget skall kunna skilja oss från den kärlek som Fadern bevisat oss i dig. Kom, Herre Jesus! Amen.

Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålmod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.